

Korzystanie z usług tłumacza ustnego – co należy wiedzieć

INFORMACJE DLA OSÓB
KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ W
ZAKRESIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO
ORAZ TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ

Tłumaczenie broszury

Podane w broszurze informacje są przeznaczone dla osób korzystających ze świadczeń w zakresie zdrowia psychicznego lub trudności w uczeniu się, dla których angielski nie jest językiem ojczystym oraz dla osób, które preferują rozmowę w innym języku.

Informacje te są pomocne w sytuacji, kiedy zachodzi potrzeba rozmowy z personelem medycznym za pośrednictwem tłumacza ustnego.

Treść broszury powinna być dostępna – w wersji pisemnej lub audio – w tłumaczeniu na odpowiedni język.

Informacje zawarte w broszurze mogą być również przetłumaczone:

- przez telefon, przed rozmową z pracownikiem personelu medycznego;
- przez tłumacza wezwanego do tłumaczenia w czasie takiej rozmowy, w obecności pracownika personelu medycznego.

Jak można najlepiej wykorzystać broszurę

W broszurze przedstawiono informacje na temat korzystania z usług tłumacza ustnego.

Składa się z następujących rozdziałów:

1. Dlaczego warto skorzystać z usług tłumacza
2. Na czym polega pomoc tłumacza
3. Dlaczego zamiast prosić o pomoc znajomego lub członka rodziny, lepiej skorzystać z usług tłumacza zawodowego
4. Prawa przysługujące w razie korzystania z usług tłumacza
5. Korzystanie z usług tłumacza przed rozmową, podczas rozmowy oraz po jej zakończeniu
6. Procedura skarg i zażaleń

Mental Welfare Commission

Komisja Ochrony Zdrowia Psychicznego (Mental Welfare Commission) jest niezależną organizacją powołaną przez Parlament. Obowiązki komisji wyznaczają przepisy dotyczące ochrony osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego oraz osób nieposiadających zdolności do czynności prawnych. W swojej działalności komisja korzysta z doświadczenia swoich członków - personelu medycznego oraz pracowników socjalnych świadczących usługi zdrowia psychicznego, osób korzystających z tych usług oraz opiekunów.

Wierzymy, że osoby cierpiące na zaburzenia zdrowia psychicznego, borykające się z trudnościami w uczeniu się oraz z powiązanymi z nimi problemami zdrowotnymi zasługują na takie samo poszanowanie praw człowieka oraz praw do równego traktowania jak wszyscy inni obywatele.

1. Dlaczego warto skorzystać z usług tłumacza

Wyznaczono termin rozmowy z przedstawicielem określonej organizacji.

Zaproszona na nią osoba, która posługuje się lub preferuje posługiwanie się językiem innym niż angielski, ma prawo skorzystać w czasie takiej rozmowy z usług zawodowego tłumacza. Skorzystanie z pomocy tłumacza jest **bezpłatne**.

Prawo to przysługuje również osobom, które opanowały w ograniczonym zakresie angielski, ale łatwiej i lepiej wypowiadają się w innym języku.

Tłumacze nie są pracownikami organizacji, która zorganizowała spotkanie.

Obowiązuje ich bezstronność.

Tłumaczą wyłącznie wypowiedzi uczestników rozmowy.

2. Na czym polega pomoc tłumacza

Zawodowy tłumacz:

- tłumaczy dokładnie wszystko, co mówią uczestnicy rozmowy;
- dobrze zna język angielski oraz język lub dialekt, na który i z którego tłumaczy;
- potrafi przetłumaczyć wyjaśnienia specjalistycznych pojęć używanych przez przedstawiciela organizacji;
- informuje uczestników rozmowy, jeśli nie zrozumiał ich wypowiedzi;
- wie, jak zareagować, jeśli:
  - przedstawiciel organizacji mówi zbyt szybko,
  - przedstawiciel organizacji przerywa rozmowę,
  - pojawiają się inne zakłócenia.

Podczas rozmowy tłumacz zachowuje bezstronność.

3. Dlaczego, zamiast prosić o pomoc znajomego lub członka rodziny, warto skorzystać z usług tłumacza zawodowego

Korzystanie z usług tłumacza zawodowego pozwala:

- usłyszeć dokładne tłumaczenie wypowiedzi uczestników rozmowy, zamiast okrojonej wersji informacji dostosowanych do domniemyanych potrzeb korzystającego z pomocy;
- podjąć decyzje na podstawie pełnych informacji zawartych w wypowiedziach uczestników rozmowy;
- uzyskać wyjaśnienia wszelkich specjalistycznych pojęć oraz procedur, o których wspomina rozmówca;
- w pełni uczestniczyć w rozmowie, bez ograniczeń oraz w poszanowaniu prywatności.

Skorzystanie z pomocy tłumacza pozwala również przedstawicielowi organizacji na odpowiednie wykonanie obowiązków.

4. Prawa przysługujące w razie korzystania z usług tłumacza

Prawo do skorzystania z pomocy zawodowego tłumacza przysługuje również osobom, które posługują się w ograniczonym zakresie językiem angielskim. Zawodowy tłumacz wykona tłumaczenie rozmowy najlepiej, natomiast często istnieje możliwość przyprowadzenia na rozmowę członka rodziny lub znajomego, dla wsparcia.

5. Jak korzystać z usług tłumacza

Przed rozmową

Należy poinformować organizację o własnych preferencjach, na przykład w odniesieniu do płci czy grupy wiekowej tłumacza oraz o wszelkich innych ważnych kwestiach.

Na początku rozmowy

Przedstawiciel organizacji powinien:

- przedstawić tłumaczowi osobę korzystającą z tłumaczenia;
- przedstawić tej osobie tłumacza;
- krótko wyjaśnić, na czym polega zadanie tłumacza;
- sprawdzić, czy korzystający z tłumaczenia rozumie język lub dialekt, którym posługuje się tłumacz.

Za pośrednictwem tłumacza należy poinformować przedstawiciela organizacji o:

- ewentualnych trudnościach w rozumieniu tłumacza;
- ewentualnych powodach zastrzeżeń do korzystania z usług wezwanego tłumacza;
- wszelkich innych zastrzeżeniach, na przykład co do tego, gdzie uczestnicy rozmowy siedzą.

Dodatkowe informacje na temat roli i obowiązków tłumacza można znaleźć w zestawie wskazówek do pracy z tłumaczem (**Working with an Interpreter toolkit**).

Podczas rozmowy

Prosimy:

- mówić normalnie, zwracając się bezpośrednio do rozmówcy, a nie do tłumacza; na przykład: „Nazywam się...” zamiast „Proszę mu/jej powiedzieć, że nazywam się...”;
- robić regularnie przerwy, żeby tłumacz mógł zapamiętać i przetłumaczyć całą wypowiedź;
- przerwać wypowiedź na prośbę tłumacza, kiedy zachodzi potrzeba powtórzenia informacji lub wyjaśnienia czegoś, czego nie zrozumiał;
- nie oczekiwać, że tłumacz odpowie na pytanie skierowane do osoby korzystającej z tłumaczenia lub wyjaśni w imieniu tej osoby różnice kulturowe;
- w razie potrzeby poprosić rozmówcę o wyjaśnienie niezrozumiałych kwestii – rozmówca wytłumaczy je za pośrednictwem tłumacza;
- zgłaszać wszelkie problemy i zastrzeżenia – można to zrobić w każdej chwili;
- pamiętać, że tłumacz przetłumaczy wszelkie dokumenty i formularze, o których wspomniano podczas rozmowy.

Po zakończeniu rozmowy

- Przedstawiciel organizacji wyjaśnia, jakie kroki zostaną podjęte.
- Uczestnik rozmowy otrzymuje pisemne tłumaczenie wszelkich raportów z rozmowy.
- Przedstawiciel organizacji powinien wyjaśnić, na czym polega procedura skarg i zażaleń.

6. Procedura skarg i zażeń

Skargi dotyczące rozmowy z przedstawicielem organizacji

- Należy poprosić o odpowiedni formularz. Często dostępny jest formularz przetłumaczony na język składającego skargę, który można wypełnić w tym języku. Wpis do formularza zostanie następnie przetłumaczony na angielski.
- Jeżeli dostępne są tylko formularze w języku angielskim albo jeżeli wnoszący skargę potrzebuje pomocy przy wypełnianiu formularza, tłumacz przetłumaczy hasła w formularzu, który będzie można wypełnić we własnym języku. Wpis do formularza zostanie następnie przetłumaczony na angielski.

Skargi dotyczące tłumaczenia

- Zastrzeżenia można zgłosić przedstawicielowi organizacji za pośrednictwem tłumacza. Tłumacze mają obowiązek zachowania bezstronności oraz tłumaczenia wszystkich wypowiedzi.
- Można również poprosić o możliwość złożenia skargi przez innego tłumacza. W razie trudności ze znalezieniem tłumacza, który może w krótkim czasie stawić się na wezwanie, można również skorzystać z tłumaczenia przez telefon. Dodatkowych informacji udzieli przedstawiciel organizacji.

Jak się z nami skontaktować

Mental Welfare Commission for Scotland
Thistle House
91 Haymarket Terrace Edinburgh
EH12 5HE

Bezpłatna infolinia dla odbiorców świadczeń oraz dla opiekunów –
0800 389 6809
Biuro 0131 313 8777
www.mwscot.org.uk

Państwa opinia

Interesuje nas Państwa opinia na temat naszych usług. Jeżeli zdarzyło nam się popełnić błędy, pragniemy je naprawić. Oczywiście lubimy również pochwały. Skargi, uwagi, a także pozytywne opinie można zgłaszać pod numerem telefonu 0800 389 6809. Chętnie wysłuchamy Państwa komentarzy, które wykorzystamy następnie przy doskonaleniu naszych usług.

Osoby zainteresowane otrzymywaniem najnowszych informacji prosimy o wpisanie się na naszą listę mailingową:

Imię i nazwisko _____

Adres _____

_____

E-mail _____

Interesują mnie głównie informacje dla:

- osób korzystających z usług w zakresie trudności z uczeniem się oraz ich opiekunów
- osób korzystających z usług w zakresie zdrowia psychicznego oraz ich opiekunów
- personelu medycznego
tytuł zawodowy _____
- personelu świadczącego usługi na rzecz osób z trudnościami w uczeniu się
tytuł zawodowy _____
- inne
proszę podać _____
- Proszę o informacje w innym formacie (na przykład tekst łatwy do czytania, taśma z nagraniem, tłumaczenie na inny język)
proszę podać _____

Wyrażam zgodę na wpisanie mnie na listę mailingową komisji Mental Welfare Commission.

Podpis _____

Informacje na temat pełnej listy publikacji komisji MWC znajdują się na naszej stronie internetowej **www.mwcscot.org.uk**

Marzec 2013 r.

Thistle House
91 Haymarket Terrace
Dùn Èideann
EH12 5HE
Tel: 0131 313 8777
Fax: 0131 313 8778
Bezpłatna infolinia dla odbiorców
świadczeń oraz dla opiekunów: 0800 389 6809
enquiries@mwscot.org.uk
www.mwscot.org.uk

Czerwiec 2013 r.